

Örebro stadsarkiv

Arkivförteckning

Örebro stad. Borgerskapets äldste.

Örebro stad. Borgerskapets äldste (ÖS:008)

Handlingarna omfattar tiden 1681 - 1863

Borgerskapets äldste, eller stadens äldste, fungerade som en fullmäktigeförsamling bland borgarna vid sidan av rådet. Enligt 1619 års stadga om städers administration anges att 48 borgare som valts på allmän rådstuga skall höras av rådet när det med menigheten hade att handla. Antalet ledamöter i äldste var dock aldrig fast utan växlade hela tiden med åren, vanligt var annars 12 eller 24 stycken.

Äldstes främsta uppgift var att hjälpa till vid taxeringen av borgarna, under 1700-talet användes taxeringsmän synonymt om ledamöterna. Borgerskapets äldste utarbetade taxeringsförslag som man lade fram inför magistraten. Denna uppgift försvann till stor del i och med taxeringskommitténs inrättande år 1810, äldste upprättade alltjämt en längd med mantalsuppgifter för vissa borgerliga utskylders erläggande. Under 1800-talet hördes ofta äldste av magistraten i ärenden om stadens ekonomi och politik. Man övertog förvaltningen av skjutshållningen 1838 och rätten till avgifter från all bryggerihantering att användas till skjutsen. 1853 överlämnades skjutshållningen till samtliga stadens invånare. Borgerskapets äldste upphörde som institution 1863 i samband med kommunalreformen. Den fasta egendom som ägts av äldste övergick i fattigvårdsstyrelsens skötsel.

En mycket omfattande historik och genomgång av borgerskapets äldstes verksamhet har skrivits av Anne-Marie Fällström och finns bifogad till förteckningen. Arkivet omfattar mindre än en hyllmeter handlingar. Större delen av det gamla materialet finns på Uppsala landsarkiv. Protokoll finns dock bevarade här från 1840-1863. Några taxeringslängder från 1800-talet är bevarade samt räkenskaperna för skjutshållningen.

Arkivet är omordnat och omförtecknat oktober 1999 av
Fredrik Edwall

Örebro stad. Borgerskapets äldste (ÖS:008)

A	Protokoll
A1	Protokoll
A2	Kommittéprotokoll
A3	Protokollsbilagor
B	Utgående handlingar
B1	Koncept till utgående skrivelser
D	Register och liggare
D1	Register och förteckningar
E	Inkomna handlingar
E1	Inkomna skrivelser
F	Ämnesordnade handlingar
F1	Borgensförbindelser för krögerirättigheter
F2	Diverse handlingar
G	Räkenskaper
G1	Skjutskassans räkenskaper

Serierubrik		Seriesignum
Protokoll		A1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1840-1851	- Enstaka protokoll 1840, 1841 och 1843 - Inbundna protokoll 1844-1847 och 1847-1851
2	1851-1863	- Inbundet protokoll 1851-1863. Häri även serie A2 Kommittéprotokoll serie A3 Protokollsbilagor

Serierubrik		Seriesignum
Kommittéprotokoll		A2
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1843	- Deputerade för inköp av fastighet till gästgiveri i Örebro. Ingår i A1:2
-	1863	- Kommitté för överlåtande av fastigheter tillhörande borgerskapet. Ingår i A1:2

Serierubrik		Seriesignum
Protokollsbilagor		A3
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1845-1853	- Protokollsbilagor 1845, 1852-1853 Ingår i A1:2.
-	1842-1863	- Kallelser och föredragningslistor till sammanträden Ingår i A1:2.

Serierubrik		Seriesignum
Koncept till utgående skrivelser		B1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1846-1863	1846, 1854-1863 Häri även serie D1 Register och förteckningar

Serierubrik		Seriesignum
Register och förteckningar		D1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1755-1774	- Vallängds upprättande 1774 med tillhörande protokollsutdrag 1755. Ingår i B1:1.
-	1808--1862	Taxeringslängder till borgerliga utskylders erläggande: - 1808 - 1812 - 1821 - 1825, liten bok - Borgarrulla - 1840-1841 - 1842-1862 Ingår i B1:1. Se även Taxeringslängder i Femmanskammarens arkiv serie Stadens räkenskaper volym G1:1 - G1:31.
-	1838-1853	- Arkivförteckningar Ingår i B1:1.
-	1845-1860	- Förteckningar över medlemmar av stadens äldste som tilldelats böter pga frånvaro. Ingår i B1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Inkomna skrivelser		E1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1681-1865	<ul style="list-style-type: none"> - Inkomna skrivelser om faktorismedernas skatter 1681, 1717, 1723, 1743, 1753 - Revisionsberättelse över 1803 års räkenskaper i landsboken - Revisionsberättelse för arbetshusets räkenskaper 1814 - 1815 - Protokollsutdrag angående skjutsskyldighet 1820 - Revisionsberättelse över Örebro stads räkenskaper 1824 - 1830 - Protokollsutdrag om auktion på källarrättigheter i Rådhuset 1835 - Diverse revisionsberättelser för Örebro stad 1838 - 1862 - Protokollsutdrag med rådhusrättens utlåtande i tvist mellan äldste och femmanskammaren 1840 - Inkomna skrivelser rörande stadens skjutskassa 1841 - 1843, 1845 - Inkomna skrivelser 1841 - 1865 - Diverse protokollsutdrag från magistraten, rådhusrätten, allmänna rådstugan och borgerskapets äldste 1847 - 1862 - Protokollsutdrag om drätselkammarens övertagande av skjutskassan 1853 - 1854 - Rådhusrättens utslag i mål mellan Ålstedt och äldste rörande gästgiveribyggnadens uppförande 1854

Serierubrik		Seriesignum
Borgensförbindelser för krögerirättigheter		F1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1841-1853	13 fascikelomslag

Serierubrik		Seriesignum
Diverse handlingar		F2
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1842-1850	- Köpehandlingar för teatertomten nr 1 och 2 Norr. Ingår i G1:2
-	1824-1856	- Inteckningar i gården 135 Söder 1835, 1845, dödad 1856 - Inteckning i Gården 61 Söder 1824 Ingår i G1:2

Serierubrik		Seriesignum
Skjutskassans räkenskaper		G1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1838-1855	- Huvudbokföring och konton 1838 - 1851, 1852 - 1855 - Koncepträkning till Örebro stads skjutskassa 1838 - 1841 - Räkning över debiterade bryggeriavgifter 1851 - 1853
2	1838-1853	- Kassakontobok 1838 - 1844 - Verifikationer 1853 Häri även serie F2 Diverse handlingar.
3	1844-1847	Storformat. Kassakontobok 1844 - 1847